

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
- B. Er is wel overeenstemming
- C. Er heeft overleg plaatsgevonden met wethouder Damsma

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)
Regiovisie aanpak van geweld
in afhankelijkheidsrelaties (GIA)

---

1. Aanleiding.

In een schrijven aan de Tweede kamer van 14 december 2011 stelt de toenmalige Staatssecretaris van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dat de gemeenten een Regiovisie geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) dienen op te stellen. GIA staat voor huiselijk geweld en kindermishandeling tezamen. Vervolgens is dit voorstel vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Op basis van de Wmo 2015 (Art. 12) zijn en blijven alle gemeenten zelf verantwoordelijk voor de (keten)aanpak op het gebied van GIA. Nieuw voor gemeenten is dat zij, naast preventie, vanaf 1 januari 2015 ook verantwoordelijk zijn voor de bestrijding, de aanpak en nazorg van kindermishandeling. Alle gemeenten hebben een eigen taak om GIA aan te pakken, onder andere door te zorgen voor de lokale infrastructuur om preventie, vroegsignalering en laagdrempelige hulp te waarborgen.

Afspraak VNG (2013) met de 35 centrumgemeenten Vrouwenopvang/Huiselijk Geweld is om vóór 1 januari 2015 de eerste Regiovisie ten aanzien van GIA voor de komende 4 jaar vastgesteld te hebben. In Zuid Limburg hebben alle gemeenten dit gezamenlijk opgepakt en is de Regiovisie voor de schaal Zuid Limburg opgesteld.

Een soortgelijke nota wordt derhalve ook aan de andere Zuid Limburgse gemeenten ter besluitvorming voorgelegd. Voorgesteld wordt de Regiovisie vanwege dwarsverbanden gelijktijdig met de verordeningen Jeugd en Wmo2015 aan de Gemeenteraad voor te leggen.

De aanpak van GIA dient zowel vanuit het Sociaal Domein (welzijn, zorg en jeugd) als vanuit Veiligheid te worden opgepakt. Samenwerking tussen de verschillende domeinen, zowel intern binnen gemeenten als met externe partners zoals Politie en Justitie is daarbij essentieel. Daarnaast verschuift de aanpak van GIA van 'curatie - repressie – opvang' naar 'preventie – vroegsignalering – vroeginterventie'.

2. Relatie met bestaand beleid.

Door de decentralisatie van de Jeugdzorg naar alle gemeenten per 1-1-2015 is de AMK functie die voorziet in melding en aanpak van kindermishandeling (naast o.a. de Toegangsfunctie, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering) een nieuwe taak en verantwoordelijkheid van gemeenten. Van belang is de koppeling tussen de Regiovisie Veilig Thuis en de inrichting van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, AMHK (vanaf nu 'Veilig Thuis' genaamd) enerzijds en andere transities en/of transformaties in relatie tot Jeugd en Wmo anderzijds. Het Plan

van Aanpak AMHK d.d. 30 juni 2014 dat aangeeft dat per 1 januari 2015 er één meld- en adviespunt GIA functioneert (koppeling AMK met SHG), is reeds door uw College op 15 juli 2014 vastgesteld. In het kader van de Wmo2015 worden in de doelen van de Wmo (i.p.v. de 9 'oude' prestatievelden) voorkómen en bestrijden van GIA en de rol van de opvang (vanuit jeugdbescherming, maatschappelijke opvang en/of vrouwenopvang) nadrukkelijk genoemd als verantwoordelijkheid van gemeenten.

In het kader van het Integraal Veiligheidsbeleid is met name een goede koppeling noodzakelijk met het intern veiligheidsbeleid van gemeenten alsook met het beleid van Politie en Justitie. In relatie tot de 2 laatstgenoemde partners is dit een blijvend punt van aandacht in lopende en nieuwe samenwerkingsprocessen. Gevoelig punt hierbij is het aantal Triage Tafels. Vanuit Politie en Justitie wordt geopteerd voor 1 Tafel vanaf 1 januari 2015 waar alle meldingen ten aanzien van GIA op Zuid Limburgse schaal worden besproken. Jaarlijks zijn dat ca. 5.000 gevallen.

Met Politie en Justitie is besproken dat in het overgangsjaar 2015 de triage (beoordeling/inschatting meldingen GIA) vooralsnog in de Veiligheidshuizen blijft plaatsvinden. In de loop van het jaar wordt geëvalueerd of en zo ja, hoe dit op een verantwoorde manier naar 1 of 2 'Tafels' kan worden teruggebracht.

In het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid Limburg is dit in het overleg van vrijdag 13 juni l.l. aan de orde geweest.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

Gewenst beleid: Het voorkómen dan wel verminderen en duurzaam stoppen van GIA door een optimale inzet van preventieve tot curatieve maatregelen.

Daarnaast is het van belang er voor te zorgen dat er een (thuis)situatie ontstaat waarin de veiligheid van alle betrokkenen duurzaam is gewaarborgd, opdat alle betrokkenen weer volop ontwikkelingskansen hebben en weer volop kunnen participeren.

Uitgaande van de beleidsdoelen en om te kunnen monitoren of de voorgestelde aanpak wordt uitgevoerd, worden onderstaande procesdoelen geformuleerd voor de komende vier jaar. Deze worden nader uitgewerkt in lokale uitvoeringsplannen.

- Preventie, vroegsignalering en vroeginterventie staan voorop met het doel (escalatie van) GIA te voorkomen, dan wel te verminderen;
- Het beschikken over de juiste (preventieve) instrumenten ter voorkoming van GIA. Het bestaande aanbod aan interventies en nazorgactiviteiten wordt verbeterd. De inzet op zorg en doorstroom naar vervolgvorzieningen wordt versneld.
- Er staat een ketenaanpak die optimale inzet van zorg - en waar nodig drang en dwang - garandeert;
- De aanpak GIA is gericht op versterken van eigen kracht, één gezin/één plan/één regisseur en versterking van de sociale omgeving is geborgd;
- Duurzame inrichting van het nieuwe Veilig Thuis (AMHK) is gerealiseerd;
- De vrouwenopvang nieuwe stijl is op (sub-)regionaal, provinciaal en landelijk niveau ingebed en toegankelijk voor de groepen die deze opvang nodig hebben;
- Er is aandacht voor deskundigheid en kwaliteit van preventie tot hulpverlening en nazorg.

Aan het eind van de beleidsperiode, maar ook tussentijds, wordt door Veilig Thuis (AMHK) inzicht verschaft in de behaalde resultaten. De procesdoelen vinden hun uitwerking in de hieronder genoemde speerpunten en worden in de lokale uitvoeringsplannen die volgen op de vaststelling van de Regiovisie SMART geformuleerd.

De stuurgroep Regiovisie, bestaande uit bestuurders van de gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen heeft de regiefunctie als het gaat om monitoring en evaluatie van het beleid in brede zin. Om te leren over de gehanteerde aanpak en de aanpak waar nodig bij te sturen of aan te passen wordt de brede aanpak van GIA geëvalueerd op basis van indicatoren die gemeenten met ketenpartners afspreken. Te denken valt aan:

- Aard en omvang van GIA en –problematiek: de inzet zal meer gericht zijn op de te behalen effecten dan op aantallen;
- Procesevaluatie op de (keten)aanpak;
- Procesevaluatie op de methodiek van de Triage, de persoons- en systeemgerichte aanpak, de werkwijze één gezin, één plan, één regisseur; de analyse en monitoring op leefgebieden;
- Recidive cijfers in beeld brengen;
- Het bijhouden van trends in de scores van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM);
- Periodieke klant ervaringsonderzoeken.

Alle gemeenten voeren regie op lokale afspraken die gemeenten individueel met zorgpartijen hebben gemaakt, inclusief de implementatie van de Wet verplichte meldcode.

Voorgestelde prioriteiten voor de komende vier jaar:

- Doorontwikkeling van de aanpak van GIA;
  - Veilig Thuis (AMHK) kan een rol spelen om de Sociale teams wat betreft de aanpak van GIA te helpen taakvolwassen te worden;
  - De werkwijze ten aanzien van de Triage Tafel wordt in 2015 gemonitord en bezien of er verbeteringen moeten worden doorgevoerd;
  - Belangrijk voor de aanpak van GIA is dat alle ketenpartners dezelfde focus hebben: systeemgerichte en integrale aanpak.
- Vergroten eigen kracht:
  - De insteek vanuit de Wmo is het vergroten van de eigen kracht van slachtoffers van GIA;
  - Er moet vaker worden gezocht naar andere mogelijkheden dan reguliere hulpverlening, zoals vrouwenopvang. Deze 'mindset' moet bij zowel hulpverleners als burgers veranderen.
- Versterking sociaal netwerk:
  - De komende jaren wordt gewerkt aan het organiseren van een (professioneel) netwerk voor het sociaal steunsysteem die dichtbij en langdurig steun biedt.
- Preventie en vroegsignalering:
  - Om de nadruk van 'curatie – repressie – opvang' naar 'preventie – vroegsignalering – vroeginterventie' te verleggen biedt de aanpak via Sociale teams samen met het netwerk van het gezin nieuwe mogelijkheden;
  - Ook de Meldcode geeft een impuls aan vroegsignalering.
- Vorming Veilig Thuis (AMHK) Zuid Limburg door transitie AMK en SHG:
  - Een operationeel frontoffice per 1-1-2015;

- Doorontwikkeling sluitende (keten)aanpak GIA;
- Goede procesafspraken en het vaststellen van taken en verantwoordelijkheden met Sociale teams (in ontwikkeling), lokale (zorg)instellingen, Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen en Veiligheidshuizen met betrekking tot meldingen bij Veilig Thuis (het AMHK) waar inzet van hulpverlening noodzakelijk is.
- Vrouwenopvang:
  - De centrumgemeenten moeten een principebesluit nemen ten aanzien van het garanderen van de opvang voor personen van buiten de eigen regio als dit voor hun veiligheid wordt vereist of er tijdelijk geen plek is in de eigen regio. Gezien de stelselwijziging met betrekking tot de eis van regiobinding komt de landelijke toegankelijkheid in het geding en daarmee kan een veiligheidsprobleem ontstaan in de betreffende vrouwenopvang voorziening. Door de nieuwe criteria van de regiobinding wordt het moeilijker om de 'code rood' vrouwen met kinderen door te verwijzen naar instellingen elders in het land.

Op onderdelen vraagt de Regiovisie en het monitoren van resultaten nadere concretisering en invulling.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

n.v.t.

5. Personeel & Organisatie.

n.v.t.

6. Informatie en automatisering.

In het nieuwe jeugdstelsel, per 1 januari 2015, krijgen gemeenten en justitie organisaties verschillende verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering, maar met een gezamenlijke opgave: het tegengaan van recidive en het bevorderen van een veilige omgeving voor jeugdigen om te kunnen opgroeien. Efficiënte en effectieve informatie uitwisseling tussen betrokken partijen is essentieel; de Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) regelt hierin het (formele)berichtenverkeer.

De Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) is een digitaal knooppunt dat zorgt voor de elektronische afhandeling van het formele berichtenverkeer tussen justitie partijen (de Raad voor de Kinderbescherming, de Politie, het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en de rechtbanken) en het gemeentelijke domein (de gemeenten zelf, Veilig Thuis (AMHK), de gecertificeerde instellingen en de eventuele gemandateerden). De aansluiting op en het gebruik van de CORV is verplicht gesteld in de nieuwe jeugdwet. De 18 Zuid Limburgse gemeenten zijn doende in hun gemeentelijke organisatie deze ICT voorziening te realiseren, opdat per 1-1-2015 hiervan gebruik gemaakt kan worden. Zo ook de gemeente Maastricht.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

n.v.t.

8. Beheersparagraaf IBOR.

n.v.t.

9. Financiën

De financiële gevolgen komen niet in de Regiovisie aan de orde: visiedocument. In de uitvoeringsplannen van de Zuid Limburgse gemeenten of de programmabegrotingen komt er wel een financiële paragraaf. Uitgangspunt is de financiële kaders Wmo2015 en Jeugd niet te overschrijden. Op lokaal dan wel subregionaal niveau zal in de uitvoeringsplannen meer bekend zijn over de output en/of de omvang van de totale impact op het gebied van preventie, interventie en nazorg van GIA.

10. Voorstel.

1. Akkoord te gaan met de geformuleerde uitgangspunten, beleids- en procesdoelen in bijgaande *Regiovisie Veilig Thuis Zuid Limburg 2014-2018*.
2. Akkoord te gaan met het ter accordering voorleggen van de Regiovisie aan de Gemeenteraad Maastricht d.d. 28-10-2014.

11. Vervolg / Planning.

23-09-2014: Besluitvorming Regiovisie Colleges burgemeester en wethouders

24-09-2014: Bespreking Regiovisie Stuurgroep Maastricht Heuvelland

13-10-2014: Raadscommissie Breed Welzijn Maastricht

28-10-2014: Raadsvergadering Maastricht

Gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen zorgen voor het bestuurlijk traject in respectievelijk Parkstad en Westelijke Mijnstreek.

Er is nog geen planning bekend van alle onderdelen in het kader van preventie, interventie en nazorg van GIA. Het uitvoeringsplan GIA wordt voor iedere afzonderlijke gemeente opgesteld, waarbij prioriteiten per gemeente anders geformuleerd kunnen worden op het terrein van aanpak GIA. Vóór 1 januari 2015 is het uitvoeringsplan Veilig Thuis (AMHK) door de GGD Zuid Limburg (als beoogde moederorganisatie) opgesteld.

In de loop van 2015 wordt doorontwikkeld en in het najaar van 2015 wordt geëvalueerd.